

A portrait of Ingrid Jansen, a woman with long brown hair, smiling and wearing a black and white plaid shirt. The background is dark with diagonal light streaks.

NVV-voorzitter Ingrid Jansen:

'Tijd voor collectief in varkenshouderij'

Ze is jong, vrouw, geen varkenshouder en toch heeft de NVV haar als nieuwe voorzitter gekozen. Is dit een geniale zet om de varkenshouderij in Nederland eindelijk een gezicht te geven dat tot de verbeelding van de varkenshouder en burger spreekt?

Ze was de enige kandidaat voor het voorzitterschap van de NVW, maar werd in mei van dit jaar wel unaniem gekozen. Dat is opzienbarend, want voorheen waren de NVW-voorzitters allemaal boer, man en oude rotten in de varkenshouderij. Ingrid Jansen behoort tot de nieuwe generatie, is 29 jaar, woont in de stad, heeft geen landbouwopleiding en hoewel ze op een varkensbedrijf is opgegroeid is ze nooit werkzaam geweest in de varkenshouderij. Zij heeft een passionele visie op de landbouw, ruime ervaring in de politiek, een sprankelende en inspirerende persoonlijkheid, kundige spreekvaardigheid en ze laat een goede indruk in de media achter. Ze voelt zich thuis in de politieke arena, journalistieke tv-programma's en zoals ze zelf zegt ook in een overall tussen de varkens. Ze is met haar opleiding en werkervaring bijna een burger tussen de boeren, maar met dat verschil dat ze een gedreven en slimme strijd voor de Nederlandse varkenshouderij wil voeren. De vraag blijft echter of ze voldoende kennis en ervaring heeft om de NVW de komende jaren te leiden.

„De obstakels zijn kolossaal”, beseft Jansen. „Er wacht mij een immense taak en de verwachtingen zijn hoog. Koel en rustig blijven, en nadenken over de strategieën voor de komende jaren. Daar kunnen we niet te lang mee wachten. Dat is ook de reden dat we al vrij snel, op 10 september, onze nieuwe visie uitbrengen. De thema's die we de komende tijd gaan oppakken, zijn ondermeer economische duurzaamheid en een beter verdienmodel voor de boer. We denken na over hoe we ons duurzame stukje Nederlands varkensvlees beter in de markt kunnen zetten; bijvoorbeeld door meer marktdifferentiatie en marktconcepten in de markt te zetten en te zorgen dat de meerprijs bij de boer terecht komt.”

Kringloopdier

Een ander thema is maatschappelijk duurzaamheid. „Hoe goed kun je de inzet en de kwaliteit van onze sector naar de maatschappij overbrengen. Het verhaal dat ikzelf altijd vertel, is het verhaal dat onze varkenshouderij het heel goed doet. Dat het niet alleen komeren en kwel is, maar dat onze varkenshouderij

rij al goed is ingericht. De argumenten die ik daarvoor gebruik, zijn dat we 3,5 miljard euro bijdragen aan de Nederlandse economie. Onze sector is ook heel duurzaam. Voor één Nederlandse zeug hebben we twee zeugen elders in de wereld nodig om dezelfde varkensvleesproductie te realiseren. Uit de hele wereld komen mensen bij ons om te kijken hoe goed we voor onze dieren zorgen.” „Bovendien is het varken het ultieme kringloopdier. Nagenoeg alle onderdelen van het varken worden gebruikt en het varken eet onze reststromen op. Wat wil een mens nog meer. Uiteindelijk moet de burger weer positief over de sector worden en ik ben ervan overtuigd dat zich dit zal vertalen in het koopgedrag van de consument. Dat is onze grootste uitdaging.”

Vertaalslag maatschappij

„Ik denk ook dat ik de vertaalslag kan maken naar de samenleving. In juli heb ik een groot interview gegeven aan de Volkskrant. Dat is de doelgroep die we willen bereiken. Niet alleen de sector en vakbladen. Laten zien dat we een hele duurzame en toekomstbestendige varkenshouderij hebben. Ik wil de clichébeelden doorbreken. De waarheid wordt nu bepaald door een aantal maatschappelijke organisaties en wij moeten een tegengeluid laten horen. Dat zie ik als een van mijn belangrijkste taken. Ik streef ernaar dat over vier jaar de krantenkop in de Volkskrant is: Varkens horen bij Nederland.”

De NVW gaat zich ook buigen over de toekomstige duurzaamheid. Een thema dat zich vooral richt op het scheppen van de condities voor de jonge generatie. Het bieden van perspectief. „Er zijn zoveel jonge mensen die enthousiast zijn over de varkenshouderij en daar in verder willen. Daarom is het zo noodzakelijk dat we voor een bestaansrecht van de sector veiligstellen. Varkens horen net zo goed bij Nederland als koeien en windmolens.”

Hoewel ze geen ervaring heeft in de varkenshouderij, is de sector geen vreemd terrein voor Ingrid Jansen. „Ik heb een hele sterke affiniteit met de varkenshouderij. Dat komt omdat ik ben opgegroeid op een varkenshouderij. Mijn ouders hebben nog steeds een zeu-

gen- en vleesvarkensbedrijf in West-Brabant. De passie voor de sector is me eigenlijk met de paplepel ingegoten. Dat is altijd een rode draad in mijn leven geweest en ook in de keuzes die ik heb gemaakt. Vanaf de varkenspest in 1997 was er een kentering gaande. Mensen zagen die vreselijke beelden op de tv en dat straalde af op de sector. Geheel onterecht, want vanwege het overheidsbeleid konden we niet vaccineren. Sindsdien is het imagoprobleem van de varkenshouderijsector van kwaad tot erger geworden. Ik wilde daar iets aan doen en had een sterke interesse in de politiek. Er was volgens mij maar één oplossing: dat ik politiek actief werd. Dan zit je aan de knoppen en kun je er voor zorgen dat het imago van de sector verbetert.”

De bevoegdheid om iets voor de sector te betekenen en haar aantrekkingskracht tot de politiek, zorgden dat ze al op jonge leeftijd lid werd van de jongerenafdeling van de VVD. De partij die volgens haar het beste bij haar denkbeelden past. Ze was daar penningmeester en vicevoorzitter van de landelijke JOVD. „Ik zie varkenshouders als ondernemers en ze moeten dus als ondernemers worden benaderd. Daarnaast ben ik ook liberaal. In de tijd bij de JOVD was ik ook politiek assistent van VVD-fractievoorzitter Uri Rosenthal in de Eerste Kamer. Ik ben bestuurskunde gaan studeren in Leiden en Rotterdam en afgestudeerd op landbouwgerelateerde onderwerpen.”

Dierwelzijnsbeleid

„Het onderwerp van mijn bachelorscriptie was de Mond- en Klauwzeercrisis en mijn doctoraalscriptie ging over de Partij voor de Dieren. Ik heb gekeken naar de invloed van de partij ten aanzien van het dierwelzijnsbeleid over de hoogproductieve veehouderij. De partij zat net twee jaar in de Tweede Kamer en was vooral agendasettend bezig waren. Als ik nu kijk, na drie jaar in de Tweede Kamer als beleidsmedewerker Landbouw voor de VVD, zie je dat hun invloed is toegenomen en dat veel ingediende moties een Kamermeerderheid halen, want het politieke krachtenveld is veranderd. We hebben te maken met een Linkse Kamermeerderheid.” Sinds haar aantreden bij de NVW heeft Ingrid Jansen niet stil gezeten. Het zit in haar aard ►

om zaken direct aan te pakken. Ze was niet alleen te lezen in de krant en te zien op tv, de nieuwe voorzitter heeft zich ook ten doel gesteld om de vakbond verder te professionaliseren. Ze toerde door het land om met de leden te praten. Maar wellicht haar belangrijkste inzet op dit moment is het met kracht en vaart opstellen van een toekomstvisie. In september brengt het NVV-bestuur de visie naar buiten. Eerder dan september wil Jansen geen tipje van de sluier oplichten, want het is voor haar belangrijk dat eerst de achterban op de hoogte is gebracht en feedback geeft. De kracht van de vakbond is dat alles wordt teruggelegd bij de achterban. Het bestuur neemt geen beslissing zonder overleg met de leden.

„We hebben een drukke periode achter de rug en extra bestuursvergaderingen uitgeroepen in zowel juli als augustus, omdat er zoveel speelt. Je hebt de Furazolidonaffaire die afgelopen weken het nieuws domineerde. Daarnaast spelen de onderhandelingen over het diergezondheidsfonds. De vierdageneis is nog steeds van kracht en we zijn zeer druk bezig met het ontwikkelen van de Producentenorganisatie Varkenshouderij. We hebben de kennis en het is belangrijk om deze kennis te delen met onze regiobestuursleden en zij op hun beurt met de leden. We willen onze achterban meenemen in alles.”

Jansen is een recht-door-zee persoon; een denker en doener. „Ik ben geen dromer. Ik denk strategisch na over de koers en lijn die we moeten uitzetten, maar ik vind het cruciaal dat die lijn door de achterban wordt gedragen. Dat is dan wel de koers die we varen. We moeten een stip aan de horizon zetten. Het

POV is daar een mooi voorbeeld van. Ik geloof daar echt in. Het is nu tijd voor een collectief in de varkenshouderij. De sector is te vaak en teveel tegen elkaar uitgespeeld. Dat moeten we voorkomen. We hebben geen Friesland-Campina en geen Van Drie Groep. Er is geen coöperatie in de varkenshouderij. Dat kan de POV worden en de kracht van deze organisatie is dat het vanuit de sector zelf komt. Het is opgericht door de varkenshouders en wordt niet van bovenaf opgelegd. We hebben als NVV een aanjagende en faciliterende rol.”

Marktmacht en saamhorigheid

De POV is volgens Jansen een cruciale schakel in het creëren van meer marktmacht. De sector is heel erg gefragmenteerd en wordt tegen elkaar uitgespeeld. „Dat moet ophouden. Er moet meer saamhorigheid in de sector komen en wij moeten met zijn allen dezelfde richting opgaan. Er is gelukkig een positieve kentering gaande. Er staan slimme mensen op dit moment aan het roer die zinnige dingen zeggen en daar naar handelen. Het afschaffen van de productschappen biedt een kans en is geen bedreiging. We kunnen en moeten nu zelf met de POV de regie in eigen handen nemen. We voeren veel gesprekken met partners, zoals banken, voerfabrikanten, initiatiefnemers van concepten, met varkenshouders zelf en de lijnen naar de politiek staan open. Eerst moet onze visie worden gedragen door leden. De visie wordt niet gaan toeschrijven naar de wensen van de politiek. Wij moeten geloven in ons eigen verhaal en dat verkopen. Dat we rekening houden met de wensen van de samenleving

is natuurlijk evident. In onze visie staat een hoofdstuk over maatschappij.”

Jansen kan een mooi verhaal vertellen en de vertaalslag naar de samenleving maken. Maar ze vindt dat de varkenshouder er zelf ook in moeten geloven. En dat betekent dat de boer de trots terugkrijgt. „In de afgelopen jaren ben ik te vaak op bedrijven geweest waar ze zeiden: 'Leuk en fijn dat je ons probeert naar buiten te laten treden, maar ik ben al blij als ik mijn kop boven water kan houden. We zitten in een verdomhoekje en daar komen we toch niet meer uit.' De belangrijkste reden dat ik besloot om NVV-voorzitter te worden, was om dat gevoel van trots in de sector terug te brengen. Ik sprak te veel mensen die zeiden: 'Geef mijn portie maar aan fikkie. Ik zie het niet meer goed komen.' de sector mee gaan trekken in een positieve flow. Mensen die zeggen: 'Jongens we doen het supergoed en we kunnen nog beter.' De trots en het collectief moeten weer terugkomen. Open de staldeuren en ga met trots en passie de dialoog met de burger aan. Het zijn overigens niet alleen de varkenshouderijen, maar ook de bedrijven rondom de varkenshouderij die weer moeten geloven in de sector en weer trots moeten zijn. Zorgen dat de hele keten weer gelooft in het varken. Dat is mijn grootste ambitie. Misschien is dat idealistisch, maar ik geloof er in. Voor de toekomst zie ik dan ook een moderne varkenshouderij, waarvan het bestaansrecht is geborgd. Dat de samenleving trots is op de sector en de varkenshouder dat zelf ook weer is.” ■

 Reageren?
redactie@pigbusiness.nl

‘Ik sluit fusie met de LTO niet uit’

Na haar afstuderen is Ingrid Jansen voor VVD-Europarlementariër Jan Mulder in Brussel gaan werken als financieel beleidsmedewerker. Daarna kwam ze als financial trainee voor het ministerie van Financiën in dienst. Ze werd gedetacheerd bij het ministerie van Binnenlandse Zaken en later bij de Algemene Rekenkamer waar ze onderzoek deed naar Natura 2000. In 2011 ging ze als beleidsmedewerker Landbouw en Financiën voor de VVD-fractie in de Tweede Kamer werken en sinds mei dit jaar is ze NVV-voorzitter. Tot nu heeft ze haar eigen belofte, om de politiek in te gaan en de landbouw te ondersteunen, ingewilligd. Ze kreeg de kans aangeboden om bij de NVV als voorzitter aan de slag te gaan. Een kans die Ingrid niet naast zich neer kon leggen. „Mijn ouders zijn lid van de NVV en de vakbond is bij

uitstek de organisatie die voor de belangen van de varkenshouders opkomt. Ik voel me als een vis in het water bij de NVV waar ik volledig de vrijheid krijg om het verhaal te vertellen waarin ik geloof. Natuurlijk samen met bestuur. Wij werken ook heel intensief met de LTO-varkenshouderij samen en ik denk dat we uiteindelijk ook naar één varkensgeluid toe moeten. Ik sluit in de toekomst dan ook geen fusie met de LTO uit, maar wel nadrukkelijk met het NVV-geluid. De wijze waarop we samenwerken met de LTO is heel erg intensief ondermeer in het Verenigd Varkenshouderij Platform (VVP). Je kunt ook een sterkere positie innemen wanneer je hetzelfde geluid vertolkt, dan wanneer beiden een andere visie neerzet. Dan nemen andere stakeholders je niet meer serieus en word je tegen elkaar uitgespeeld.”

